

GIÁO DỤC NHẬN THỨC VỀ ĐI LÀM VIỆC Ở NƯỚC NGOÀI ĐỐI VỚI HỌC SINH PHỔ THÔNG Ở THÀNH PHỐ CẦN THƠ

NGUYỄN MINH TRÍ*

1. Thực hiện chỉ thị số 16-CT/TW ngày 08/5/2012 của Ban Bí thư Trung ương về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đưa người lao động và chuyên gia Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài và **Luật về người Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng**, Nghị định số 95/2013/NĐ-CP ngày 22/8/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng, TP. Cần Thơ đã củng cố nhân lực để thực hiện công tác này bằng cách sáp nhập bộ phận Xuất khẩu lao động thuộc Phòng Tư vấn về Phòng Đào tạo để bổ sung nghiệp vụ, hỗ trợ cho nhau trong quá trình công tác; từ 03 nhân sự phụ trách xuất khẩu lao động tăng lên 06 nhân sự cùng thực hiện nhiệm vụ đào tạo nghề, kĩ năng. Ở TP. Cần Thơ, từ 5 năm nay, số người đã đi làm việc ở nước ngoài chưa bao giờ vượt qua con số 100, không hoàn thành chỉ tiêu xuất khẩu lao động đã đề ra, đại đa số lao động đã đưa đi làm việc theo diện lao động phổ thông, tập trung vào một vài quốc gia và vùng lãnh thổ như Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan, Malaysia, tỉ lệ lao động đi làm việc ở nước ngoài vi phạm hợp đồng, ở lại cư trú bất hợp pháp còn cao.

Bên cạnh đó, việc giáo dục nhận thức đi làm việc ở nước ngoài cần phải được thực hiện nghiêm túc. Nhận thức đúng về đi làm việc ở nước ngoài có tác dụng quyết định đối với việc nâng cao một cách liên tục, bền vững kết quả và hiệu quả công tác đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài, phòng chống có hiệu quả các hiện tượng tiêu cực, phạm pháp đã và đang xảy ra một cách phổ biến hiện nay như tự hủy kết quả, trốn ra ngoài hợp đồng, cư trú bất hợp pháp ở nước ngoài...

2. Giáo dục nhận thức về đi làm việc ở nước ngoài đối với học sinh phổ thông chỉ được đặt ra khi người

lao động đã kết thúc việc học tập ở trường phổ thông và bước chân vào thị trường lao động hoặc chỉ khi nào người lao động được tuyển đi làm việc ngoài nước thông qua việc giáo dục định hướng, dạy nghề, dạy ngoại ngữ,... Các trường trung học phổ thông ở TP. Cần Thơ gần như không quan tâm đến công tác đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài. Có nhiều lí do khác nhau, trong đó có nguyên nhân từ nhận thức của ban giám hiệu, giáo viên đối với công tác này chưa phù hợp. Giáo dục nhận thức về đi làm việc ở nước ngoài đối với học sinh (HS) phổ thông, vừa giúp các em hiểu biết được thị trường lao động ngoài nước, xây dựng cho mình hiểu biết về lập thân, lập nghiệp ở nước ngoài một cách đúng đắn, vừa giúp các em xây dựng cho bản thân động lực, mục tiêu và kế hoạch để đi làm việc ở nước ngoài trong tương lai cần có chiến lược và giải pháp tích cực.

Để giải quyết những bất cập trong giáo dục nhận thức đi làm việc ở nước ngoài đối với HS phổ thông, Thành phố đã chỉ đạo cần tăng cường công tác đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài bằng nhiều giải pháp, trong đó giải pháp đầu tiên và quan trọng bậc nhất là *giáo dục nhận thức về đi làm việc ngoài nước* đối với người lao động, trong đó có HS các năm cuối ở các trường phổ thông, các trường đào tạo, dạy nghề trên địa bàn thành phố.

Thực hiện chỉ đạo đó, Trung tâm Dịch vụ việc làm TP. Cần Thơ đã và đang thực hiện nhiều biện pháp như xây dựng đội ngũ cộng tác viên giới thiệu việc làm ở các trường đào tạo, dạy nghề, gửi và tổ chức phổ biến các thông tin thị trường lao động ở trong và ngoài nước, thông tin rộng rãi về các cơ hội làm việc ở nước ngoài thông qua **Cổng thông tin việc làm Cần Thơ**

* Trung tâm Dịch vụ việc làm TP. Cần Thơ

tại địa chỉ: www.vieclamcantho.vn và trên địa chỉ của Trung tâm trên mạng xã hội Facebook, phát hành miễn phí bản tin định kỳ nửa tháng về các cơ hội nghề nghiệp, việc làm dành cho người thất nghiệp Cần Thơ,... Xây dựng kế hoạch, biện pháp cụ thể để tiếp cận với các trường phổ thông, tác động tích cực để trước hết làm cho ban giám hiệu, giáo viên, HS thông hiểu và nhận thức đúng về đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài; trên cơ sở đó mới có thể bàn tiếp và thực hiện được các hoạt động xây dựng nhận thức đúng về việc làm ngoài nước đối với các em HS.

Trung tâm Dịch vụ việc làm Cần Thơ đã thực hiện một số việc cụ thể như:

1) Thông báo đến Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội các quận, huyện bằng văn bản gửi qua đường bưu điện và qua hộp thư điện tử các nội dung liên quan, thông báo trên *Nhật báo Cần Thơ* và *Đài phát thanh truyền hình TP. Cần Thơ*.

2) Việc giáo dục nhận thức về đi làm việc ở nước ngoài đối với HS trung học phổ thông trong thời gian tới cần phát huy những kinh nghiệm tổ chức phối hợp với các trường nghề trên địa bàn để thông tin tư vấn cho HS, sinh viên (SV) về đi làm việc ở nước ngoài như đề nghị các trường nghề hỗ trợ trong việc tiến cử những cán bộ có uy tín, trách nhiệm và có thể dành nhiều thời gian cho công tác giới thiệu việc làm, học nghề cho lao động, HS, SV, tổ chức các cuộc gặp gỡ giữa lãnh đạo của Trung tâm và lãnh đạo của Trường để thảo luận và đi đến thống nhất trong phối hợp tổ chức tư vấn cơ hội việc làm cho các em HS, SV đang học năm thứ 2 hoặc sắp tốt nghiệp của trường; tổ chức các buổi tư vấn tập thể về việc làm ngoài nước, tư vấn tập thể cho phụ huynh HS trong trường; phổ biến trên thông tin về các cơ hội đi làm việc ở nước ngoài một cách rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng, theo định kỳ hàng tháng và cập nhật thường xuyên qua hệ thống thư điện tử đến tất cả các trường và phát huy tối đa đội ngũ cộng tác viên.

3) Cần nâng cao nghiệp vụ của viên chức phụ trách xuất khẩu lao động và các viên chức tư vấn thông qua biên soạn các nội dung thông tin mà người lao động thường hỏi theo hình thức tài liệu hỏi đáp cho phù hợp với đặc điểm lứa tuổi, kiến thức của HS phổ thông; tổ chức thông tin, tuyên truyền, tư vấn bằng các hình thức thích hợp về các chương trình,

các thị trường đi làm việc ở nước ngoài, đặc biệt đối với các chương trình của Chính phủ như EPS- Hàn Quốc, IM Nhật Bản, Ứng viên điều dưỡng, hộ lí đi làm việc ở Nhật Bản, CHLB Đức,... và các chính sách hỗ trợ lao động đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng theo Chương trình mục tiêu quốc gia Việc làm và Dạy nghề.

3. Đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài là giải pháp hữu hiệu để tạo việc làm, tăng thu nhập cho người dân, chuyển dịch từ lao động nông thôn sang lao động công nghiệp có kỹ thuật cao là giải pháp trọng tâm không chỉ thực hiện mục tiêu xóa đói, giảm nghèo mà còn là điều kiện nhanh chóng để có nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho việc kêu gọi đầu tư, hợp tác với nước ngoài. Vì vậy, các cấp, các ngành phải nhận thức sâu sắc và có những chỉ đạo quyết liệt về đưa lao động đi làm việc ở nước ngoài, xem đó là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của cả hệ thống chính trị để trước hết là giáo dục định hướng cho thanh niên, trong đó có HS ở các trường trung học phổ thông, giúp các trường, các thầy cô, các em thay đổi tư duy, nhận thức về giải quyết việc làm ngoài nước, cùng nhau hành động để giúp các em mạnh dạn "dám bay đi nước ngoài" với mục đích "đi làm thuê - về làm chủ". □

Tài liệu tham khảo

1. Chỉ thị số 16-CT/TW ngày 08/5/2012 của Ban Bí thư Trung ương về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác đưa người lao động và chuyên gia Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài.
2. Luật về người Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.
3. Nghị định số 95/2013/NĐ-CP ngày 22/8/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, đưa người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.
4. Hội nghị chuyên đề xuất khẩu lao động thành phố Cần Thơ. TP. Cần Thơ, 28/3/2014.

SUMMARY

The paper analyzes the educational awareness to work abroad for high school students in the city of Can Tho. To address these gaps in awareness education to work abroad for high school students, has directed the City to strengthen sending laborers to work overseas in a variety of solutions to help solution schools, the teachers, they change their thinking, awareness of foreign jobs.